

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกที่ส่งผลต่อ
ความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี
The Servant Leadership of Catholic School Administrators Affecting
the Excellence of the Lovers of the Cross of
Chanthaburi Catholic Schools

ดิษราภรณ์ ศรีประมงค์*

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ดร.ศิริพร ทองแก้ว

ศูนย์ส่งเสริมการวิจัยและการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

รศ. ดร.สุบิน ยुरะรัช

ศูนย์ส่งเสริมการวิจัยและการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Ditsaraporn Sripramong*

Master of Education in Educational Administration,

Graduate College of Management, Sripatum University

Dr.Siriporn Thongkaew

Center for Research Promotion and Educational Quality Assurance,

Sripatum University

Assoc. Prof. Dr.Subin Yurarach

Center for Research Promotion and Educational Quality Assurance,

Sripatum University

*Corresponding Author, e-mail: sripramonglcc@gmail.com

ข้อมูลบทความ

รับบทความ 11 ธันวาคม 2567

แจ้งแก้ไข 16 มกราคม 2568

ตอบรับบทความ 20 มกราคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารและความเป็นเลิศในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี 2) ศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรีสู่ความเป็นเลิศ โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ซึ่งผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ทั้ง 10 ด้าน คือ การฟัง การเห็นอกเห็นใจ การเยียวยารักษา การตระหนักรู้ การโน้มน้าวใจ การสร้างมนทัศน์ การมองการณ์ไกล ความรับผิดชอบร่วมกัน การอุทิศตนเพื่อพัฒนาคน และการสร้างกลุ่มชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 269 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.43) และระดับความเป็นเลิศ ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.47) อยู่ในระดับมาก 2) อิทธิพลของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้โรงเรียนคาทอลิกที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ มี 3 ด้านได้แก่ ด้านการสร้างมนทัศน์ การมองการณ์ไกล และความรับผิดชอบร่วมกัน สามารถร่วมกันพยากรณ์ความเป็นเลิศได้ร้อยละ 35 3) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ใน 3 ด้านได้แก่ ด้านการสร้างมนทัศน์ การมองการณ์ไกล และความรับผิดชอบร่วมกันที่ส่งผลต่อการวางแผนพัฒนาโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสู่ความเป็นเลิศที่ยั่งยืน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้; ความเป็นเลิศ; โรงเรียนคาทอลิก

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the level of servant leadership among Catholic school administrators and school excellence in schools under The Lovers of The Cross of Chanthaburi Catholic Schools, 2) study the influence of servant leadership of Catholic school administrators on school

excellence under The Lovers of The Cross of Chanthaburi Catholic Schools, and 3) propose guidelines for developing servant leadership of The Lovers of The Cross of Chanthaburi Catholic Schools towards school excellence. This study employed a mixed-methods research design, combining quantitative and qualitative approaches. The research focused on ten dimensions of servant leadership; listening, empathy, healing, awareness, persuasion, conceptualization, foresight, stewardship, commitment to growth of people, and building community. The samples group consisted of 269 teachers. Data were collected from questionnaire and focus group discussion using statistics to analyze the data, namely mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results of this study found that 1) both study the level of servant leadership among Catholic school administrators and school excellence in schools were rated at a high level, 2) the servant leadership dimensions influenced by Catholic identity, three aspects; conceptualization, foresight, and stewardship significantly affected excellence. The correlation coefficient was at 35, and 3) the development guidelines for servant leadership in three aspects; conceptualization, foresight, and stewardship contributed to effective school development planning towards sustainable excellence.

Keywords: Servant Leadership; Excellence; Catholic Schools

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นเป้าหมายสำคัญในการจัดการศึกษาระดับชาติ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ที่มุ่งเน้นการพัฒนา ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม (สำนักงานเลขาธิการของ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนด วิสัยทัศน์ให้คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตลอดชีวิต สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา, 2560)

สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทยได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
การศึกษาคาทอลิก พ.ศ. 2566-2570 โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับ
หลักคำสอนคาทอลิก และขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามอัตลักษณ์การศึกษา
คาทอลิก โดยผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ก้าวไกล สามารถคาดการณ์และเตรียมพร้อมรับ
การเปลี่ยนแปลง ในฐานะนักคิด นักปฏิบัติ และผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง (สภาการศึกษา
คาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2564)

นโยบายในการบริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี ทั้ง 7 แห่ง
ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาตามแนวทางคาทอลิก มุ่งจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
และแผนการศึกษาระดับชาติ ควบคู่กับพันธกิจเฉพาะในการปลูกฝังคุณธรรมและอัตลักษณ์
คาทอลิก (ก้าวไปข้างหน้าด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก, 2012) โดยมีพระสังฆราชเปโตร
ลัมแบร์ต เดอ ลา ม็อตต์ ผู้ก่อตั้งการศึกษาคาทอลิกไทย และผู้ก่อตั้งคณะรักกางเขน
สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย (สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2564)
เน้นย้ำความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ในโรงเรียนคาทอลิกตามแบบอย่างพระ
เยซูคริสต อันเป็นการเสริมสร้างอัตลักษณ์คาทอลิกและพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปพร้อมกัน

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและท้าทายอย่างพลิกผันในวิถีการเรียนรู้และการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ในบริบทดังกล่าวส่งผลให้โรงเรียน
คาทอลิกเกิดการเปลี่ยนแปลงและเผชิญกับความคาดหวังทั้งด้านวิชาการที่สูงและการดำรงไว้
ซึ่งอัตลักษณ์คาทอลิก จึงเป็นภารกิจที่ท้าทายอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม เพื่อรับมือ
กับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากข้อมูลสารสนเทศที่ไร้ขีดจำกัดที่ลดทอนคุณธรรมที่ดั่งงามใน
สังคม รวมทั้งการแข่งขันที่สูงขึ้น ดังนั้นภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อ
ความเป็นเลิศ

นอกจากนี้สมณลิขิต Evangelii Gaudium (Francis, 2013) ได้กล่าวถึงความสำคัญ
ของการเป็นผู้นำที่รับใช้ที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศ ผู้บริหารที่แสดงออกถึงคุณลักษณะของ
ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ สามารถสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วมในโรงเรียนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพตามอัตลักษณ์คาทอลิก สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย (สภาการศึกษา

คาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2564) การสร้างผู้นำที่มีคุณลักษณะผู้นำแบบผู้รับใช้ในการรับมือกับความท้าทายในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม การศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ได้รับความสนใจในบริบทที่หลากหลาย แต่ต่อความรู้อันบริบทการศึกษาคาทอลิกของประเทศไทยยังมีข้อจำกัด โดยเฉพาะการศึกษาความสัมพันธ์เชิงอิทธิพลระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้กับมาตรฐานความเป็นเลิศ NCEA ซึ่งเป็นมาตรฐานเฉพาะสำหรับสถาบันการศึกษาคาทอลิก เนื่องจากงานวิจัยที่ผ่านมามุ่งศึกษาในมิติทั่วไปและใช้เกณฑ์ความเป็นเลิศแบบสากล งานวิจัยนี้จึงมุ่งบูรณาการแนวคิดภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของกรีนลีฟกับมาตรฐาน NCEA เพื่อพัฒนาองค์ความรู้เชิงประจักษ์ที่สอดคล้องกับบริบทการศึกษาคาทอลิกไทย

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้มีความสำคัญสอดคล้องกับการบริหารโรงเรียนคาทอลิก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาระดับภาวะผู้นำและอิทธิพลของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ที่จะส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี เพื่อจะได้แก้ปัญหาอย่างยั่งยืน จากการนำทฤษฎีภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของกรีนลีฟ (Greenleaf, 1977) และความเป็นเลิศตาม National Catholic Educational Association (NCEA, 2023) และผู้วิจัยเห็นว่า ผลการวิจัยครั้งนี้จะมีความสำคัญต่อผู้บริหารจะได้นำแนวทางภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ขับเคลื่อนพันธกิจของการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทยได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาระดับของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารและความเป็นเลิศในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี
- 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี
- 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรีสู่ความเป็นเลิศ

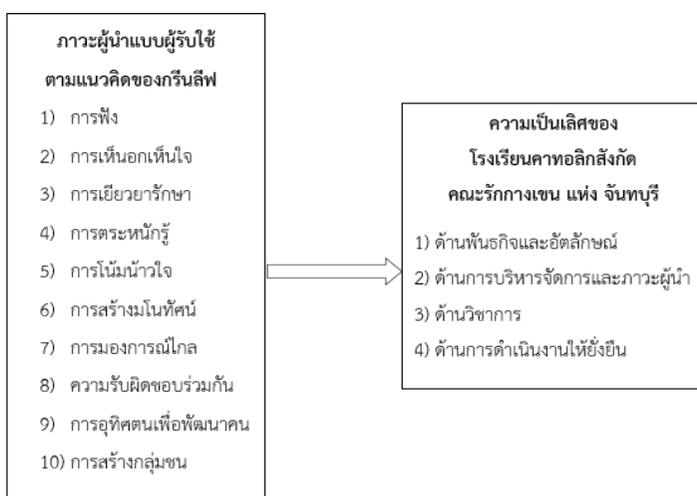
ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัด
คณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัด
คณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี สมมติฐานนี้ตั้งขึ้นเพื่อทดสอบว่าภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้
มีความสัมพันธ์เชิงนัยสำคัญต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกที่ส่งผลต่อความเป็น
เลิศของโรงเรียนในสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ และสังเคราะห์ภาวะ
ผู้นำแบบผู้รับใช้ของ Greenleaf (Greenleaf, 2002) ประกอบด้วย การฟัง การเห็นอกเห็นใจ
การเอื้อยวารักษา การตระหนักรู้ การโน้มน้าวใจ การสร้างมโนทัศน์ การมองการณ์ไกล ความ
รับผิดชอบร่วมกัน การอุทิศตนเพื่อพัฒนาคนและการสร้างกลุ่มชน รวมทั้งความเป็นเลิศของ
โรงเรียนคาทอลิก ในส่วนของความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกผู้วิจัยได้บูรณาการแนวคิดตาม
National Catholic Educational Association(NCEA NSBECs Advisory Council, 2023)
โดยมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้ ด้านพันธกิจและอัตลักษณ์คาทอลิก ด้านการบริหารจัดการและ
ภาวะผู้นำ ด้านวิชาการ และด้านการดำเนินงานให้ยั่งยืน สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ซึ่งผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและเชิงกว้างที่ครอบคลุมทุกมิติของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้และความเป็นเลิศของโรงเรียนในสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี เริ่มด้วยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณผ่านแบบสอบถาม จากนั้นดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการสนทนากลุ่ม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี จำนวน 7 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 893 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี จำนวน 7 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกนได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 269 คน และทำการสุ่มอย่างง่าย โดยกระจายตามสัดส่วนในแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารและความเป็นเลิศในโรงเรียนสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี จำแนกเป็น 3 ตอน จำนวน 65 ข้อดังรายละเอียดนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบรายการ (Check Lists) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์บริหาร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี ตามแนวคิดของ กรีนลีฟ (Greenleaf, 2002) ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบการให้คะแนน 5 ระดับ (Likert Scale) จำนวน 4 ด้าน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบการให้คะแนน 5 ระดับ (Likert Scale) จำนวน 4 ด้าน 20 ข้อ

แบบบันทึกสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion Form) นำมาใช้หลังจากที่ผู้วิจัยได้เชิญมาประชุมสนทนากลุ่มได้บันทึกและลงมติ ด้วยเหตุว่าการสนทนากลุ่มต้องการฉันทามติของกลุ่ม (Consensus)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถาม

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00
2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.98
3. เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด 4 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมาก 3 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อย 1 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

แบบสนทนากลุ่ม

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00
2. นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย
3. ปรับปรุงประเด็นคำถามตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริง

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ขออนุญาตขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยจาก วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เสนอผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
2. ส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี
3. รวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้ตอบรับกลับคืนจำนวน 269 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด
4. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม

5.ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อให้การสนทนากลุ่มเป็นไปตามแนวทางการสนทนาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis) ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณมาผสมผสานข้อมูลเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของโรงเรียนสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรีสู่ความเป็นเลิศ

ผลการวิจัย

1.ระดับของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกและความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี

ตารางที่ 1 ระดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้	ค่าสถิติ		ระดับภาวะผู้นำ
	\bar{x}	S.D	
1.การฟัง	4.74	0.48	มากที่สุด
2.การเห็นอกเห็นใจ	4.75	0.48	มากที่สุด
3.การเยียวยารักษา	4.72	0.49	มากที่สุด
4.การตระหนักรู้	4.81	0.40	มากที่สุด
5.การโน้มน้าวใจ	4.76	0.45	มากที่สุด
6.การสร้างมโนทัศน์	4.82	0.39	มากที่สุด
7.การมองการณ์ไกล	4.81	0.40	มากที่สุด
8.ความรับผิดชอบร่วมกัน	4.83	0.39	มากที่สุด
9.การอุทิศตนเพื่อพัฒนา	4.80	0.40	มากที่สุด
10.การสร้างกลุ่มชน	4.82	0.39	มากที่สุด
รวม	4.79	0.43	มากที่สุด

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัด
คณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกของโรงเรียน
คาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.43) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความรับผิดชอบร่วมกัน ($\bar{X} =$
4.83, S.D. = 0.39) รองลงมาคือ ด้านการสร้างมโนทัศน์ และด้านการสร้างกลุ่มชน ($\bar{X} = 4.82$,
S.D. = 0.39) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ระดับความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี

ความเป็นเลิศ	ค่าสถิติ		ระดับ ภาวะผู้นำ
	\bar{X}	S.D	
1.ด้านพันธกิจและอัตลักษณ์	4.79	0.47	มากที่สุด
2.ด้านการบริหารจัดการและภาวะผู้นำ	4.80	0.45	มากที่สุด
3.ด้านวิชาการ	4.78	0.47	มากที่สุด
4.ด้านการดำเนินงานให้ยั่งยืน	4.77	0.49	มากที่สุด
รวม	4.79	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน
แห่ง จันทบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.47) โดย
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการและภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.45)
รองลงมาคือ ด้านพันธกิจและอัตลักษณ์ ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.47) ตามลำดับ

2.อิทธิพลของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกต่อความเป็นเลิศ
ของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกกับความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ ของผู้บริหารโรงเรียน คาทอลิก	ความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิก				
	พันธกิจและ อัตลักษณ์	การบริหาร จัดการและ ภาวะผู้นำ	วิชาการ	การ ดำเนินงาน ให้ยั่งยืน	ความ เป็น เลิศ
การฟัง	.38*	.47*	.37*	.43*	.45*
การเห็นอกเห็นใจ	.39*	.49*	.42*	.46*	.46*
การเยียวยารักษา	.37*	.46*	.39*	.43*	.42*
การตระหนักรู้	.46*	.54*	.48*	.51*	.51*
การโน้มน้าวใจ	.41*	.53*	.47*	.48*	.51*
การสร้างมโนทัศน์	.47*	.57*	.49*	.51*	.54*
ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ ของผู้บริหารโรงเรียน คาทอลิก	ความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิก				
	พันธกิจและ อัตลักษณ์	การบริหาร จัดการและ ภาวะผู้นำ	วิชาการ	การ ดำเนินงาน ให้ยั่งยืน	ความ เป็น เลิศ
การมองการณ์ไกล	.45*	.52*	.46*	.49*	.49*
ความรับผิดชอบร่วมกัน	.47*	.58*	.52*	.53*	.54*
การอุทิศตนเพื่อพัฒนาคน	.47*	.54*	.45*	.51*	.51*
การสร้างกลุ่มชน	.51*	.55*	.51*	.54*	.55*
ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้	.50*	.60*	.52*	.56*	.56*

*p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก (X) กับ ความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิก (Y) มีความสัมพันธ์กันในทุกด้าน โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิง

บวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์
กันในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.3 และไม่เกิน 0.7

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple
Regression Analysis) ของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกกับความเป็น
เลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี

องค์ประกอบ	<i>b</i>	SE _b	(β)	<i>t</i>	<i>P</i>
การสร้างชุมชน (X ₁₀)	.30	.10	.25	3.01*	.00
ความรับผิดชอบร่วมกัน (X ₈)	.25	.11	.20	2.16*	.03
การสร้างมโนทัศน์ (X ₆)	.22	.11	.18	2.00*	.05
R=.59 R ² = .35 a=1.08 SE _{est} = .34 F=4.01					

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกด้าน
การสร้างชุมชน ด้านความรับผิดชอบร่วมกัน และด้านการสร้างมโนทัศน์ สามารถพยากรณ์
ความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ 0.1 ซึ่งสามารถทำนายความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกได้ร้อยละ 35 โดยสมการ
พยากรณ์ของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานมีดังนี้

$$Y = 1.08 + .30(X_{10}) + .25(X_8) + .22(X_6)$$

$$Z = .25(X_{10}) + 20(X_8) + .18(X_6)$$

3.แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของโรงเรียนคาทอลิกสังกัด คณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรีสู่ความเป็นเลิศ

ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทั้ง 10
ด้าน ในการสนทนากลุ่มสามารถสรุปแนวทางได้ดังนี้

1) ด้านการฟัง ผู้บริหารต้องฟังอย่างลึกซึ้งและตั้งใจ ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศของ
การรับฟังในโรงเรียน ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้แสดง
ความคิดเห็น และสร้างความไว้วางใจในการสื่อสารอย่างเปิดเผย รวมทั้งนำข้อมูลไปใช้ในการ
พัฒนาตามบริบทของโรงเรียนคาทอลิก

2) ด้านการเห็นอกเห็นใจ ผู้บริหารต้องมีทัศนคติที่ดีและพัฒนาตนเองเพื่อที่จะเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก และความต้องการของครูและบุคลากรในโรงเรียน ส่งเสริมให้เกิดการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์และมุมมองที่จะเสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และปลูกฝัง วัฒนธรรมการรับใช้ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน

3) ด้านการเยียวยารักษา ผู้บริหารต้องดูแลสุขภาพขององค์กรรวม พัฒนาระบบการทำงาน ที่ยืดหยุ่นเสริมสร้างบรรยากาศของความรักและความเมตตา ผ่านกิจกรรมฟื้นฟูจิตใจของครูและ บุคลากรอย่างสม่ำเสมอตามอัตลักษณ์คาทอลิก

4) ด้านการตระหนักรู้ ผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญของการหล่อหลอมคุณค่า คริสต์ ผ่านการสร้างบรรยากาศแห่งความศรัทธา และตระหนักถึงโอกาสในการพัฒนาคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศอย่างเท่าเทียม

5) ด้านการโน้มน้าวใจ ผู้บริหารต้องสร้างความเข้าใจและความร่วมมือจากครู และ บุคลากรแทนที่จะใช้การสั่งการ สร้างความร่วมมือกับวัดและชุมชนคาทอลิกในท้องถิ่น จัดทำ ระบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม วิจัยและพัฒนารูปแบบการโน้มน้าวใจที่มีประสิทธิภาพ

6) ด้านการสร้างมนทัศน์ ผู้บริหารต้องมองเห็นภาพรวมของสถานการณ์ในทุกมิติ พัฒนาหลักสูตร บูรณาการและการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ทางการศึกษา ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์คาทอลิก พัฒนาแผนกลยุทธ์ที่สร้างสมดุลระหว่างการ เติบโตและความยั่งยืนของโรงเรียนตามคุณค่าคาทอลิก

7) ด้านการมองการณ์ไกล ผู้บริหารต้องวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทาง การศึกษา สังคม และเทคโนโลยี โดยไม่ละทิ้งรากฐานคุณค่าคาทอลิก ตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่ ตอบสนองความท้าทายในอนาคต และรักษาอัตลักษณ์ของโรงเรียน พัฒนาระบบการเรียนการ สอนที่ยืดหยุ่นและปรับตัวด้วยหลักสูตรที่เน้นทักษะแห่งอนาคต

8) ด้านความรับผิดชอบร่วมกัน ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างในการเสียสละและทำงาน เพื่อส่วนรวมตามคุณค่าคาทอลิก สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และเครือข่ายความร่วมมือในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกมิติ พัฒนาระบบการวางแผนงบประมาณแบบมีส่วนร่วม ระบบการติดตาม และประเมินผล

9) ด้านการอุทิศตนเพื่อพัฒนาคน ผู้บริหารต้องสร้างโอกาสการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับครูและบุคลากร จัดทำแผนพัฒนาที่เหมาะสมรายบุคคล กำหนดเป้าหมายที่

ชัดเจน มอบโอกาสในการเรียนรู้และการเติบโตอย่างเท่าเทียม พร้อมทั้งการให้คำแนะนำและ
ข้อมูลป้อนกลับที่เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพอย่างแท้จริง

10) ด้านการสร้างชุมชน ผู้บริหารต้องสร้างบรรยากาศการทำงานที่อบอุ่นเป็นกันเอง
เน้นความเป็นครอบครัว จัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา
นวัตกรรมร่วมกัน สร้างเครือข่ายความร่วมมือ และระบบการติดตาม ประเมินผลแบบมีส่วนร่วม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกโดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ คือด้านความ
รับผิดชอบร่วมกัน ด้านการสร้างมนต์คุณและด้านการสร้างกลุ่มชน ส่วนระดับความเป็นเลิศ
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
ตามลำดับ คือด้านการบริหารจัดการและภาวะผู้นำ ด้านพันธกิจและอัตลักษณ์ ทั้งนี้อาจ
เนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี สร้างวัฒนธรรม
ความรับผิดชอบร่วมกัน โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน กำหนดวิสัยทัศน์
และพันธกิจการศึกษาคาทอลิกอย่างชัดเจนให้ครูและบุคลากรทุกระดับเข้าใจ และขับเคลื่อน
พันธกิจให้บรรลุผลแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี
ระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมและประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย
สอดคล้องกับเอกสารพระศาสนจักรคาทอลิกเรื่อง The Catholic School on the Threshold
of the Third Millennium (1997) ที่เน้นย้ำว่าผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกต้องสามารถถ่ายทอด
วิสัยทัศน์และพันธกิจการศึกษาคาทอลิกให้บุคลากรทุกระดับเข้าใจและมีส่วนร่วมในการ
ขับเคลื่อนพันธกิจให้บรรลุผล รวมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงแนวทางการ
ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิรา เข้มทิพย์ (2561) พบว่า ระดับภาวะ
ผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียน วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน และประสิทธิผลของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ
มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มารุต ศักดิ์แสงวิจิตร และทิวัตต์ มณีโชติ (2564) พบว่า
ระดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นในการทำงานของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้กับความเป็นเลิศ โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.3 และไม่เกิน 0.7 อย่างไรก็ตาม ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ที่มีอิทธิพลกับความเป็นเลิศ ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์มี 3 ด้าน คือ ด้านการสร้างชุมชน (X_{10}) ด้านความรับผิดชอบร่วมกัน (X_8) และด้านการสร้างมนทัศน์ (X_6) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ร้อยละ 35 โดยเขียนในรูปสมการดังนี้ $Y = 1.08 + .30(X_{10}) + .25(X_8) + .22(X_6)$ ดังนั้น ผู้บริหารควรพิจารณาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารทั้ง 3 ด้านนี้เพื่อให้ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตติ คู่กระสังข์และคณะ (2566) ได้ทำการวิจัย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ด้านผู้นำของผู้นำ ด้านผู้นำการเรียนรู้แบบทีม ด้านผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์ และด้านผู้นำมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 62 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรณิชา ทศดา (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยด้านการสร้างวิสัยทัศน์ การสร้างแรงบันดาลใจ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 67.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรีสู่ความเป็นเลิศ โดยมีรายละเอียดดังนี้ ผู้บริหารต้องพัฒนาทักษะหลายด้านที่สำคัญและเชื่อมโยงกัน โดยเริ่มจากพัฒนาทักษะพื้นฐานในการฟังอย่างลึกซึ้งและตั้งใจด้วยการเปิดช่องทางสื่อสารที่หลากหลาย ควบคู่ไปกับการพัฒนาความเห็นอกเห็นใจด้วยความเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกและความต้องการของครูและบุคลากรในโรงเรียน ในด้านการดูแลดูแลสุขภาพองค์กรรวม ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการเยียวยารักษา ผ่านการจัดกิจกรรมฟื้นฟูจิตใจตามอัตลักษณ์คาทอลิก เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจ พร้อมทั้งการตระหนักรู้ถึงการหล่อหลอมและการสร้างบรรยากาศที่เสริมคุณค่าคาทอลิก รวมทั้งการโน้มน้าวใจที่ต้องสร้างความเข้าใจและความร่วมมือแทนการสั่งการ ในมิติของการบริหารจัดการ ผู้บริหารต้องพัฒนา

ความสามารถในการสร้างมโนทัศน์ การมองภาพรวม และการมองการณ์ไกล เพื่อพัฒนา
หลักสูตรและนวัตกรรมที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงโดยไม่ละทิ้งรากฐานคุณค่าคาทอลิก อีกทั้ง
ส่งเสริมความรับผิดชอบร่วมกันผ่านการเป็นแบบอย่างในการเสียสละและการทำงานเพื่อ
ส่วนรวม ในการอุทิศตนเพื่อพัฒนาคนในการสร้างโอกาสการเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดทำ
แผนพัฒนารายบุคคล ท้ายที่สุด ต้องมุ่งไปที่การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมการวิจัย
และพัฒนานวัตกรรมร่วมกัน พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง สอดคล้องกับ
เอกสารพระศาสนจักรเรื่อง The Catholic School (1977) นำเสนอแนวทางของผู้บริหาร
โรงเรียนคาทอลิกต้องแสดงออกถึงภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ตามแบบอย่างของพระเยซูคริสต์ โดย
การอุทิศตนรับใช้ผู้อื่น สร้างชุมชนแห่งความรักและความเมตตา และพัฒนาศักยภาพของ
บุคลากรตามหลักคำสอนคาทอลิก ซึ่งผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารได้ปฏิบัติตาม
หลักการดังกล่าวอย่างเข้มแข็ง สอดคล้องกับเอกสารพระศาสนจักรคาทอลิกเรื่อง Educating
Today and Tomorrow: A Renewing Passion (2014) นำเสนอแนวทางการพัฒนาการศึกษา
ที่สอดคล้องกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้สู่ความเป็นเลิศโดยเน้นสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และ
การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องทุกมิติ บริหารจัดการสู่ความเป็น
เลิศที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมถึงการรักษาอัตลักษณ์คาทอลิกผ่านการหล่อหลอมคุณค่า
และการพัฒนามนุษย์แบบองค์รวม เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความรักและการรับใช้อย่างแท้จริง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยตรงตามวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) ระดับของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหาร
โรงเรียนคาทอลิกและความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี
พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2) อิทธิพลของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก
ต่อความเป็นเลิศ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้กับความเป็นเลิศ โดยรวมมี
ความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตาม ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ที่
มีอิทธิพลกับความเป็นเลิศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยตัวแปรที่สามารถพยากรณ์
มี 3 ด้าน คือ ด้านการสร้างชุมชน ด้านความรับผิดชอบร่วมกัน และด้านการสร้างมโนทัศน์ และ
3) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของโรงเรียนคาทอลิกสู่ความเป็นเลิศ พบว่า
ผู้บริหารต้องส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาทุกมิติ อาทิ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้พัฒนา
ศักยภาพของตนเองผ่านการอบรมและสัมมนาทุกด้าน การเสริมสร้างบรรยากาศของความรัก

และความเมตตาในการทำงานที่อบอุ่นแบบครอบครัว การพัฒนาระบบการทำงานที่ยืดหยุ่น การจัดกิจกรรมฟื้นฟูจิตใจของครูและบุคลากรอย่างสม่ำเสมอตามพันธกิจและอัตลักษณ์ คาทอลิก การส่งเสริมการวิจัย สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาที่สอดคล้องการจัดการศึกษาคาทอลิก รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นทักษะแห่งอนาคต เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1) ขยายขอบเขตการศึกษาวิจัยเพื่อค้นหาภาวะผู้นำในมิติอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การยึดหลักคุณธรรม ความสุภาพถ่อมตน ความถูกต้องและความยุติธรรม ทั้งนี้เพื่อให้สามารถอธิบายอิทธิพลของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ที่มีต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกได้อย่างครอบคลุมและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2) ผู้บริหารควรปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในครู บุคลากร ผู้เรียน อีกทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมการเข้าร่วมแข่งขันวิชาการทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ เสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกัน พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยคุณค่าคาทอลิก

3) ฝ่ายการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี ควรพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัด คณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี เพื่อให้ผู้บริหารได้พัฒนาทักษะที่นำไปสู่องค์ความรู้ในการบริหารโรงเรียนให้สามารถบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วยคุณค่าคาทอลิกควบคู่ไปกับความเป็นเลิศในทุกมิติอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก เพื่อให้มีการบริหารงานด้วยภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้มากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาคาทอลิก

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัด
คณะรักกางเขน แห่ง จันทบุรี

2) ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดคณะ
รักกางเขนแห่งจันทบุรี เพื่อใช้ในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ
และมีมาตรฐานที่สอดคล้องกับการศึกษาคาทอลิกและพันธกิจด้านการศึกษาของคณะรัก
กางเขน แห่ง จันทบุรี

เอกสารอ้างอิง

- จิตติ คู่กระสังข์, ทินกร พูลพุด, และ รวงทอง ธาพันธุ์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9(1), 15-26.
- มารุต ศักดิ์แสงวิจิตร และ ทิวต์ถ์ มณีโชติ. (2564). ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. *Journal of Education Studies Chulalongkorn
University*, 49(1), 1-18.
- รุจิรา เข้มทิพย์. (2561). ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนและวัฒนธรรมองค์การของ
โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 5. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 15(70), 111-
121.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2564). *ก้าวไปข้างหน้าด้วยอัตลักษณ์การศึกษา
คาทอลิก*.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*.
พริกหวาน กราฟฟิก.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-
2580 (ฉบับย่อ)*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

อรณิชชา ทศตา. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ*, 10(2), 188-189.

Congregation for Catholic Education. (2014). *Educating today and tomorrow: A renewing passion*. Libreria Editrice Vaticana.

Francis. (2013). *Evangelii Gaudium*. Libreria Editrice Vaticana.

Greenleaf, R. K. (1977). *Servant leadership: A journey into the Nature of Legitimate Power and Greatness*. Paulist Press.

Greenleaf, R. K. (2002). *Servant leadership: A journey into the Nature of Legitimate Power and Greatness*. Paulist Press.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Education and Psychology Measurement*, 30(3), 607-608.

National Certificate of Educational Achievement New Zealand Secondary & Basic Education Curriculum Standards Advisory Council (Eds.). (2023). *National standards and benchmarks for effective Catholic elementary and secondary schools* (2nd ed.). National Catholic Educational Association.

Sacred Congregation for Catholic Education. (1977). *The Catholic school*. Libreria Editrice Vaticana.